

OPINIE

Monitor mitigerende maatregelen

Iedere gemeente, woningbouwcorporatie en aannemer weet het: bij projecten in de buitenruimte dient zorgvuldig gehandeld te worden ten aanzien van flora en fauna. Mitigatie is nodig waar het gaat om ruimtelijke ingrepen en werkzaamheden die leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming; door middel van mitigerende maatregelen worden de negatieve effecten immers “verzacht” of verminderd.

Ruimtelijke ingrepen en werkzaamheden hebben, wanneer gewerkt wordt met bewezen effectieve maatregelen, geen wezenlijke invloed op de instandhouding van soorten. Aantasting van de verblijfplaatsen van vleermuizen of vogels bijvoorbeeld wordt vaak gemitigeerd door het aanbrengen van kunstmatige kasten of voorzieningen. Ze zijn zelfs kant-en-klaar in allerlei soorten materialen en afmetingen te koop. Kastjes kopen, (laten) plaatsen, staat van instandhouding gewaarborgd ... of niet?

Interessant in dit kader is een recent bericht van de Zoogdiervereniging: uit grootschalig Europees onderzoek blijkt dat geplaatste vleermuiskasten vaak niet bewezen effectief zijn. Vermoedelijk zijn ze dat wel (gelukkig), maar aangetoond is dit niet. Het blijkt dus dat in de praktijk (te) weinig bekend is over de effectiviteit van de natuurbeschermingsmaatregelen en de staat van instandhouding.

Dit komt ofwel doordat daadwerkelijke controle van de effectiviteit achterwege blijft, of mogelijk doordat gegevens niet gedeeld (mogen) worden. Zo zijn monitoringsgegevens van kostbare (lees: dure) maatregelen, zoals ecoducten of faunapassages, moeilijk na te gaan en te beoordelen. Laat staan dat van vier vleermuiskasten die geplaatst zijn – in het kader van de realisatie van een dakkapel of sloop van die ene schuur op het achtererf – gegevens te vinden zijn. En of die kasten überhaupt na een aantal jaren nog aanwezig en functioneel zijn?

Het is bekend dat in verhouding tot het aantal ontheffingen waarin zonder uitzondering mitigerende (en compenserende) maatregelen zijn opgenomen, de monitoring van de effectiviteit beperkt tot bijna niet aanwezig is. Hoewel verschillende redenen te noemen zijn voor dit gebrek aan inspanning, is het vooral zonde van de tijd en genomen moeite. Met het nemen van halve maatregelen is namelijk niemand geholpen, in de laatste plaats de vleermuizen, vogels en andere soorten. Beoordeling van de effectiviteit van de maatregelen, om daarmee de instandhouding van soorten te verzekeren, is noodzakelijk.

Laten we er samen voor zorgen dat de monitoring van mitigerende maatregelen integraal onderdeel wordt van het project om de instandhouding van soorten te waarborgen!

Pauline Maas is werkzaam bij BTL Advies als specialist natuurwetgeving. Vanuit deze rol stuurt zij grotere projecten aan en denkt zij mee over uiteenlopende vraagstukken in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Pauline Maas is daarnaast actief als bestuurslid van het Netwerk Groene Bureaus.

